

T.C.

Yargıtay

12. Hukuk Dairesi

Esas No:2013/10055

Karar No:2013/24337

KAMBIYO SENEDİNE AVAL VERENİN EŞİNİN MUVAFAKATİNE GEREK OLMADIĞINA DAİR

ÖZET : Dava, takip dayanağı senedin şirket borcu için verilen teminat senedi olduğu ileri sürülerek yapılan itiraza ilişkindir. 6098 Sayılı Türk B.K.' nun 584/1. maddesine göre; "Eşlerden biri mahkemece verilmiş bir ayrılık kararı olmadıkça veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı doğmadıkça, ancak diğerinin yazılı rızasıyla kefil olabilir, bu rızanın sözleşmenin kurulmasından önce ya da en geç kurulması anında verilmiş olması şarttır." Somut olayda itiraz eden borçlu bonoyu kefil olarak imzalamıştır. Bono üzerine "kefil" ibaresi konya dahi bu, aval olarak nitelendirilir ve aval veren, bononun diğer borçlusuyla birlikte müteselsilen sorumlu olur (T.T.K.614). T.T.K.nun 636. maddesi hükmü gereğince kambiyo senetlerinde müteselsil borçluluk esası olduğundan, bu tür senetlerde imzası olan herkes, hamile karşı müteselsilen sorumludur. Bu açıklamalar doğrultusunda Türk Ticaret kanununda özel hükümler olması sebebiyle kambiyo senetlerinde B.K.nun 584. ve 603. maddeleri uygulanamaz. Kaldı ki borçlunun bu yönde bir şikâyeti olmadığı halde B.K.584. madde hükmünün mahkemece resen değerlendirilmesi de mümkün değildir. O halde mahkemece itiraz eden borçlunun itirazları incelenerek oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçeyle takibin iptaline karar verilmesi isabetsizdir.

DAVA : Yukarıda tarih ve numarası yazılı mahkeme kararının müddeti içinde temyizen tetkiki alacaklı tarafından istenmesi üzerine bu işle ilgili dosya mahallinden daireye gönderilmiş olup, dava dosyası için Tetkik Hakimi Gülhan Kadioğlu tarafından düzenlenen rapor dinlendikten ve dosya içerisindeki tüm belgeler okunup incelendikten sonra işin gereği düşünüldü:

KARAR : Borçlu, alacaklı tarafından hakkında başlatılan kambiyo senetlerine özgü haciz yoluyla icra takibinde, ödeme emrinin tebliğinden itibaren yasal süre içerisinde icra mahkemesine başvurusunda, takip dayanağı senedin şirket borcu için verilen teminat senedi olduğunu ileri sürmüş, Mahkemece; alınan nüfus kaydında davacının eşinin bulunduğu, B.K.584 maddesine göre eşlerden birinin bir borca kefalet vermesinin diğer eşin yazılı rızasına bağlı olduğu gerekçeleriyle itiraz eden borçlu yönünden takibin iptaline karar verilmiştir.

6098 Sayılı T.B.K.' nun 584/1. maddesine göre; "Eşlerden biri mahkemece verilmiş bir ayrılık kararı olmadıkça veya yasal olarak ayrı yaşama hakkı doğmadıkça, ancak diğerinin yazılı rızasıyla kefil olabilir, bu rızanın sözleşmenin kurulmasından önce ya da en geç kurulması anında verilmiş olması şarttır."

Somut olayda itiraz eden borçlu H. D. bonoyu kefil olarak imzalamıştır.

6762 Sayılı T.T.K.nun 614/1. maddesine göre; "Aval veren kimse, kimin için taahhüt altına girmişse tıpkı onun gibi mesul olur."

Aval kefaleti birbirinden ayırmak gereklidir. Kefalet, ferî nitelikte olmasına karşın, aval bağımsız ve asli bir nitelik taşıır. Aval veren, lehine aval verilenin ileri sürebileceği ve senedin şekline dair olanlardan başka geçersizlik sebeplerini defî veya itiraz olarak alacaklıya karşı ileri süremez. Oysa kefil, asıl borçluya ait kişisel defîlerden yararlanabilir. Kefaletin, mutlaka asıl borç senedi üzerinde gösterilmesine lüzum olmadığı halde, aval şerhinin mutlaka poliçe, bono veya alonj üzerine yazılması gerekir.

Bono üzerine "kefil" ibaresi konya dahi bu, aval olarak nitelendirilir ve aval veren, bononun diğer borçlusuyla birlikte müteselsilen sorumlu olur (T.T.K.614). T.T.K.nun 636. maddesi hükmü gereğince kambiyo senetlerinde müteselsil borçluluk esası olduğundan, bu tür senetlerde imzası olan herkes, hamile karşı müteselsilen sorumludur. Bu açıklamalar doğrultusunda Türk Ticaret kanununda özel hükümler olması sebebiyle kambiyo senetlerinde B.K.nun 584. ve 603. maddeleri uygulanamaz. Kaldı ki borçlunun bu yönde bir şikâyeti olmadığı halde B.K.584. madde hükmünün mahkemece resen değerlendirilmesi de mümkün değildir. O halde mahkemece itiraz eden borçlunun itirazları incelenerek oluşacak sonuca göre karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçeyle takibin iptaline karar verilmesi isabetsizdir.

SONUÇ: Alacaklının temyiz itirazlarının kabulüyle mahkeme kararının yukarıda yazılı sebeplerle İ.İ.K.366 ve H.U.M.K.nun 428. maddeleri uyarınca BOZULMASINA, ilamın tebliğinden itibaren 10 gün içinde karar düzeltme yolu açık olmak üzere, 27.06.2013 tarihinde oybirliğiyle karar verildi